

III. leto.

V Gorici, mali serpan 1882.

4. zvezek.

Golgota in Božji grob.

Golgota, kjer je Kristus za nas na križu vmerl, in Božji grob, kjer je počivalo njegovo presveto rešno telo, dokler je častit od smerti vstal, to sta pač najsvetejša kraja na zemlji; gdo ne ve za nja, komu nista na misli vsak dan, zlasti o velikonočnem času? Ali kakšna sta bila tedaj ta dva kraja, in kakšna sta dandanašnji?

„Gora Kalvarija“ — govorimo navadno; vendar bi se motil, gdor bi mislil, da je bila Kalvarija v resnici gora v navadnem pomenu te besede. V svetem evangeliju tudi nikjer ne stoji „gora Kalyarija“, temuč le „kraj kalvarije“, to se pravi „kraj mertvaške glave“. Latinska beseda „kalvaria“ pomeni namreč to, kar „mertvaška glava“, in ravno tega pomena je tudi hebrejsko ime „Golgota“. Imenoval pa se je ta kraj najberž zato tako, ker je bila nekako okrogla pečina ali kamenita kopica, kake štiri metre visoka, veliki mertvaški glavi koliker toliko podobna, zlasti ker je bila gola, brez drevja, germovja ali trave.

Kje je bila Kalvarija ob času Kristusovem, nam pripoveduje sv. evangelist Janez, ko govori o napisu, ki ga je dal Pilat na križ obesiti: „Ta napis“, pravi, „je torej mnogo Judov bralo, ker je bil kraj, kjer so Jezusa križali, blizu mesta.“

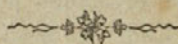
Precej poleg si moramo misliti vert Jožefa Arimatejskega, kaker piše ravno imenovani evangelist: „Bil je pa na mestu,

kjer je bil križan, vert, in na vertu grob, nov, v keterega še nikoli nihče, ni bil položen.“ — Jožef Arimatejski je bil dal ta grob vsekati v pečino, da naj bi se vvanj položilo po smerti njegovo truplo. Judje namreč navadno niso zakopovali svojih merličev, temuč vsaka družina si je poiskala v okolici kako votlino podzemeljsko ali berlog, ali si je pa dala nalašč vsekati v skalo tak prostor, ali na vertu ali sicer na kakem prijetnem kraju; tjakaj so se devali potem vsi, ki so vmerli iz tiste družine, zaviti v ruhe, pa ne zabiti v trugo. Vhod v take grobe je bil navadno nizek, da se ni moglo po konci hoditi noter, in skala, kaker mlinski kamen, se je zavalila spred, da niso divje zverine prišle do merličev. Ta skala in pa vsa pečina okoli vhoda se je morala z apnom pobeliti vsako leto, da se je že od daleč videlo da je tu grob, ter so se ptuji Judje, ki so mimo hodili, vedeli, varovati dotike, ki bi jih bila po njih postavah oskrunila. Zato pravi Kristus hinavskim pismoukom in farizejem, da so „podobni pobeljenim grobom, ki so od izvanj lepi videti, iznotraj so pa polni mertvaških kosti in vse nesnage.“ (Mat. 23, 27.)

Takov je bil torej tudi Jožefa Arimatejskega grob, samo da je bil še čisto nov in prazen. Razdeljen je bil, kaker se vidi še dandanašnji, v dve kambrici, tako da se je iz prve v drugo šlo pripognjeno skozi nizka, ozka vratca. Jezusa so položili v drugo, kakih 7 črevljev dolgo in 6 črevljev široko. Ta je bila notri tako razdeljena, da je bila popolovica prostora (podolgoma) zvišana od tal, skoraj kaker bi bila altarna miza. Na ta zvišani prostor je položil Jožef truplo Kristusovo, pred vratca pa je dal zavaliti velik kamen. —

Dandanašnji je Božji grob v čedni, precej veliki in bogato opravljeni kapeli, ketere podobo so mnogi naši bravci gotovo že večkrat videli. Na Golgoti pa ste dve manjši kapelici; ena obsega mesto, kjer so Kristusa na križ pribijali, druga, precej poleg, pa, kjer je na križu povzdignjen svojo presveto dušo izdihnil. V te dve kapelici se pride po stopnjicah 18 stopenj; od luknje, kjer je bil križ zasajen, do Božjega groba pa je kakih 700 črevljev. Vse tri kapele so z mnogimi drugimi menj imenitnimi vkupaj pod eno streho v veliki cerkvi vstajenja Kristusovega, ki stoji skoraj v sredi sadanjega Jeruzalema. — Najimenitniša cerkev celega sveta, ali Bogu bodi potoženo, Turki imajo ključe od nje! Kaker v hudi ječi so zaperti v njej varihhi Božjega groba! — To je kazen odpada od edinosti katoliške vere, ki se prežalostno kaže ravno na

tem najsvetejšem kraju. Niso namreč le katoličani, naši frančiškani, ki tu čujejo in molijo; tudi Gerki in razni drugi odcepljenci imajo notri svoje varihe groba zveličarjevega, tudi vsi ti imajo notri svojo posebno službo Božjo. Dostikrat bi pač hudi prepiri vstali ali celo poboji, da niso pri slovesnostih turski vojščaki v cerkvi, ki z biči mahajo po ljudeh, da jih obderže koliker toliko v redu. Pa to ni edina nedostojnost, ki se godi na tem presvetem kraju; gode se še razne druge še bolj žalostne, o katerih nečemo govoriti za zdaj. Le to pravimo, kar nam sveta katoliška Cerkev na veliki petek kliče izpred razpravljenega altarja: „Molimo tudi za krivoverce in ločence, da bi jih Bog in Gospod naš iztergal iz vseh zmot in k sveti materi katoliški in apostoljski Cerkvi milostivo nazaj poklical!“

Življenje svetega očeta Frančiška.

Četerto poglavje.

1212—1215.

Dušne in telesne bolečine Frančiškove. — Njegova apostoljska delavnost na Laškem. — Čudovita rast njegovega reda. — Njegovi nauki pri sv. Mariji Angeljski. — Njegovi pismi vsem kristijanom. — Pot njegova na Špansko. — Slovesno poterjenje reda na četertem vesoljnem cerkvenem zboru lateranskem.

Potem ko je bil vstanovil prva dva redova, je čutil Frančišek velike dušne in telesne bolečine; ni vedel namreč, katerega življenja bi se lotil, ali bi se vdal edino molitvi in svetemu premišljevanju, ali bi pa z delom, zlasti z oznanjevanjem svete vere tudi bližnjim izkušal koristiti. Večina učencev njegovih in on sam so bili priprosti ljudje, ne učeni, ki niso poznali svetega pisma in skrivnih globočin bogoslovske vede; posvetni ošabnosti niso imeli nasproti postaviti kaker le ponižno vdanost do križa Kristusovega. In na ta način so res pridigali on in učenci njegovi po Umbriji

in Toskani, prenašaje veselega serca zaničevanje, zasramovanje in vsakoverstne krivice; Bog je poterjeval njih besede sè znamenji in čudeži in povsod so ginjeni po njih pridigah in lepih zgledih zapustili grešno življenje in resnično pokoro delati začeli.

Čudno se nam mora zdeti potemtakem, kako je Frančišek vender le začel dvojiti o svojem poklicu. Gotovo, to dvojbo je poslal Bog v serce služabniku svojemu zato, da bi mu sam razodel apostoljski njegov poklic, in pa, da bi ga še bolj vterdil v ponižnosti, prepustivši ga edino človeški slabosti. Ko torej ni vedel, kaj bi storil, pokliče Frančišek brate svoje skupaj ter jim pravi: „Bratje moji, kaj mi svetujete? Katero se vam zdi bolje? da bi le molil doma, ali pa da bi hodil pridigat? Jaz sem priprost človek, ki ne znam lepo govoriti. Bog mi je dal bolj dar molitve, kakor dar besede. Sicer pa se mnogo pridobi v molitvi; molitev je studenec milosti božjih. Keder se pridiga, pa se le drugim deli, kar je Bog podaril. Molitev očišča serce in nagnjenje ter nas druží z edino pravo in najvikšo dobroto, ker navdaja dušo z veliko krepkostjo v čednosti. Pridiganje pa duhovnemu človeku noge opráši; moti namreč in raztresa ter k popuščanju vodi v ostrosti. Naposled v molitvi govorimo z Bogom, poslušamo ga in z angelji se znanimo, kakor bi že angeljsko bilo naše življenje. V pridiganju pa se moramo znižati k ljudem in živeč mej njimi gledati in slišati, govoriti in misliti kakor oni, celo po človeško. Ali vender je nekaj, kar se mi zdi, da pridiganje pred Bogom nad vse povzdiguje, to, ker je Bog Sin, ki je v naročju Boga Očeta in najvikša modrost, z nebes dolu prišel, da bi rešil duše, da bi učil ljudi sè zgledom in z besedo, da bi jih odkupil sè svojo kervjo in da bi jim iz te kervi napravil kopelj in zdravilno pijačo. Vse, kar je imel, je dal rad in brez prideržka za zveličanje naše. In ker smo dolžni vse storiti po zgledu, ki nam je pokazan v njegovi osebi kakor na visoki gori, zato se mi zdi, da bo primerniše volji Božji, ako pretergam svoj tihi mir ter grem delat vun mej svet.“

Da bi ušel negotovosti, ki ga je tako trapila, pošlje dva svojih učencev, Filipa in Maseja, k bratu Silvestru, mašniku, ki je bil takrat v asiških gorah v molitvi, da bi ga prosila, da naj se posvetuje z Bogom v tej dvojbi. Ravno to je naročil sestri Klari, priporočevaje ji, da naj se tudi svojih hčeri v ta namen posluži, zlasti tiste, ki se ji zdi naj bolj čista in priprosta. Ko sta se Filip in Masej vernila, ju je sprejel Frančišek z velikim spoštovanjem in posebno priserčnostjo; vmil jima je noge, objel ju ter velel

naj se jima prinese jesti. Potem ju je peljal v les, kjer je pokleknil ter z odkrito, priklonjeno glavo in rokami čez persi prekrižanimi rekel: „Povejta mi, kaj mi veli storiti moj Gospod Jezus Kristus?“ Masej odgovori: „Preljubi brat in oče moj! Silvester in Klara sta oba enak odgovor dobila od Gospoda našega Jezusa Kristusa: Pojdite in pridigajte! To ni le zavoljo vašega zveličanja, da vas je Bog poklical, temuč tudi zavoljo zveličanja drugih, in on sam vam bo polagal besede v usta.“ Na te besede Frančišek naglo vstane in poln duha Božjega od ljubezni goreč zakliče: „Pojdimo v imenu Božjem!“

Tako z novo močjo oborožen je pridigal naj prej v Bevanji, kjer je čudež poterdil besede njegove. Ozdravil je namreč neko dekletce, ki je bilo slepo, in spreobernal veliko množico grešnikov, katerih so mnogi njemu se pridružili ter postali oznanjevalci pokore in miru.

Toliko duš, ki jih je pridobil za kerščansko življenje na enem mestu, to je porodilo v njem hrepenenje, da bi šel pridigat sveto vero na Jutrovo in da bi tam vmerl za Jezusa Kristusa. Ali ker ni hotel ničesar storiti brez dovoljenja papeževega, gre v Rim, pridigovaje in čudeže délaje, koder je hodil. Cerkev je vladal še vedno veliki papež Inocencij III. Frančišek mu razloži, kako naglo se je narastel njegov red, kako sveto žive njegovi bratje, kako hoče prenoviti stari svet na zapadu in kako misli iti pridigat evangelij tudi narodom, ki sede še v smertni senci. Pri teh besedah je zažarela krepka duša papeževa v pobožnem veselju; rad mu je dovolil.

Tudi v Rimu je pridigal Frančišek pri tej priložnosti z velikim vspehom; pridobil je tam dva izverstna učenca, Rimca Zakarija in Viljema, Angleža. Tedaj je spoznal tudi gospo Jakobo Sentensolijsko, ki se je vsa vdala službi vbozih manjših bratov, podobna izraelskim ženam, ki so stregle Jezusu in njegovim učencem. Ona je bila, ki je vstanovila manjše brate tudi v Rimu. Dobila je namreč od patrov benediktinov za nje neko stanovanje v bolnišnici svetega Blaža, katera je postala potem prvi samostan frančiškanski v poglavitnem mestu katoliškega sveta. Le-ta samostan se imenuje dandanašnji svetega Frančiška na Bregu; notri je še ohranjena vboga celica, kjer je prebival sveti Frančišek, spremenjena v pobožno kapelico.

Vernivši se k sveti Mariji Angeljski je oskerbel Frančišek svoja poslednja naročila, ter, pustivši Petra Katanija za vikšega,

odešel na morje, da bi se peljal na Jutrovo, spremljan od enega samega brata. Dobil si je prostora na neki ladji, ki je imela plavati proti Siriji. Ali nasprotni valovi so jo gnali na slovensko obrežje, kjer je čakal Frančišek nekoliko dni v zaupanju, da bo dobil kako drugo ladjo, ki pojde na Jutrovo; ali ni se prikazala obena.

Videvši torej, kako se mu je poderla namera, prosi neke pomorščake, ki so se odpravljali v Jakin, da bi ga sprejeli na svojo ladjo iz ljubezni do Boga. Ali ti ga nočejo po nobenem načinu, ker ni imel s čim plačati voznine. Kaj stori Frančišek? V zaupanju na Boga gre vendar le na tisto ladjo ter se tam skrije s tovarišem. Za njim pride neki neznan človek ter prinese hrane, katero izroči nekemu poštenemu popotniku. „To vam izročim“, pravi „za dva vboga redovnika, ki sta skrita. Hranite in dajte jima, keder jima bo treba“. Kedor koli je bil ta dobrotnik, gotovo je, da ga je poslal Bog za ljubo tema dvema vbozima, ki sta bila vboga iz ljubezni do Boga. Vožnja zopet ni bila srečna; vreme je bilo gerdo, da ni bilo mogoče razpeti jader niti na suho priti. Kar so imeli pomorščaki in popotniki hrane, vse je pošlo; le to je bilo še ostalo, kar je bil tisti neznan dobrotnik prinesel za redovnika. In previdnost božja je množila ta živež, tako, da ga je bilo vsem zadosti, kar jih je bilo na ladji, za ves čas, ko so bili zadržani na morju, dokler so prišli v loko jakinsko. Pomorščaki so stermeli nad tem čudežem, spoznavši, da je vbožec, ki ga niso hteli sprejeti na ladjo, vsem rešil življenje po zasluženju svojem, in hvalili so Boga zato.

Komaj zopet na suhem, je Frančišek nadalje sejal besedo Božjo kaker dragoceno seme, ki je prinašalo obilno žetev.

Ob tem času je bilo, ko mu je prišel naproti na asiškem polju neki mladenič, Janez po imenu, ki je oral tam. „Oče“, tako ga nagovori, „že je en dober čas, kar slišim mnogo lepega o tebi in tvojih bratih; zato sem mislil tudi jaz, da bi služil Bogu, pa nisem vedel, kako bi te dobil, da bi govoril s tabo. Zdaj pa, ker je Bog dal, da si sam prišel le-sem, ná me, tebi se dam v roke, stori z meno, kar hočeš.“ Frančišku je bila ljuba priproščina Janezova in sprejel ga je proti temu, da razdeli vbogim, kar ima. Ta hip se odloči mladenič, da podeli enega vola njemu, enega pa da bo prodal in vbogim dal, kar izkupi. Ko so pa to izvedeli mlajši bratje tega mladeniča, teko hitro k možu božjemu, jokaje, ter ga prosijo, naj ne pusti, da bi ostali brez vólu. „Do-

bro“, odgovori svetnik, „naredimo tako-le: jaz vam dam vola, ki ga je podaril meni, pa si vzamem brata vašega“. Frančišek ga sprejme, in tako je bil zadovoljen sè svetim bratom Janezom, kaker ga je imenoval po smerti, da si ga je izvolil za posebnega tovariša; brat Janez pa je s toliko skerbjo posnemal svetega Frančiška, da je vse storil, kar je videl njega, da dela; keder je molil, je molil tudi on, keder je hodil, je hodil tudi on, in celo keder je Frančišek pljunil ali zakašljajal, je Janez tudi. Ko je to opazil svetnik, ga vpraša enkrat, kaj to počne. Janez pa odgovori: „Vse sem jaz obljubil delati, kar ti delaš; nevarno bi bilo za me, da bi kaj opuščal.“ Svetnik je bil vesel tako čiste priproščine, vender mu je prijazno prepovedal, naj tega ne dela več.

Ali ne le taki priprosti ljudje so se zbirali v Frančiškov red, temuč tudi učeni in imenitni pred svetom. Mej drugimi se mu je pridružil ob tem času neki sloveč pesnik, eden izmej tistih, ki so se na Francoskem, v Provansi, imenovali trubadúrji. Ti so namreč zlagali v domačem jeziku razne vmetalne pesmi, ki so se pele pri bogatih in veljakih, in celo kralji in cesarji so čislali in častili take može. Ta, ki je tukaj govorjenje o njemu, doma iz Jakinske Marke, je bil posebno izversten v svoji vmetalnosti, tako da ga bil sam cesar Friderik II. ovenčal ko pesnika, ter so ga zato navadno imenovali kralja verstičnega ali pevskega. Ta torej pride nekega dne v cerkev nekega samostana v tergu sv. Severina, kjer je služabnik božji pridigal o skrivnosti svetega križa. In Bog mu je odperl oči; videl je dva svitla meča na križ položena čez persi Frančiškove in spoznal, da je to tisti sveti mož, ki so se slišale o njemu tako velike reči. Kaker presunjen z mečem besede Božje se je torej odpovedal vsi posvetni ničemernosti ter stopil v red manjših bratov. Frančišek ga je imenoval brata Pacifika, to je Mirnega, ker ga je videl tako popolnoma oslobojenega od posvetnega nepokoja ter spreobrnjenega k miru Jezusa Kristusa. Brat Pacifik je bil mož velike svetosti in pozneje prvi provincijalni minister na Francoskem. On je prejel od Boga tudi to milost, da je videl na čelu svetega Frančiška velik T, ki se je svetil v raznih barvah ter mu je nekako čudovito milost razlival po obličju. Čerka T, ki se po hebrejsko imenuje *tau*, je namreč v starem času imela podobo križa, kar je bilo že pred Kristusom skrivnostno znamenje rešitve. Zato pravi Gospod pri preroku Ezekijelu (9, 4): „Pojdi po sredi mesta, po sredi Jeruzalema, in zapiši tau na čelo možem, ki zdihujejo iz žalujejo zavoljo vseh gnusnobí, ki se godijo

notri.“ — Tudi na svetega Frančiška čelu je bila ta čerka znamenje izvoljenega Božjega, posebnega ljubljenca Kristusa križanega.

Nekaj spomina vrednega se je prigodilo, ko je prišel Frančišek na apostoljskem svojem potu v mesto Imolo. Tam je namreč najprej šel ponižno prosit škofa dovoljenja, da bi smel pridigati ljudstvu. Škof pa mu odgovori osorno: „Menih, zadosti je, da pridigam jaz ljudstvu svojemu.“ Frančišek se ponižno prikloni ter otide; ali čez kako uro pride zopet. Škof ga vpraša nevoljen, kaj je prišel zopet sitnosti prodajat. Ponižno odgovori Frančišek: „Milstivi gospod, ako je oče zapodil sinu skozi ena vrata, mora se vrniti skozi druga.“ Škof premagan od tolike ponižnosti ga objame veselega obličja ter pravi: „Ti in tvoji bratje imate od zdaj zanaprej splošno dovoljenje, da smete pridigati v moji škofiji.“

Ob ravno tem času je bilo, ko je veliki škof milanski v svoje mesto poklical manjše brate, kjer so si bili pridobili veliko spoštovanje s čednostmi in pridigovanjem. Sad njih apostoljske delavnosti je bil mej drugim poklic nekega imenitnega, zmožnega mladeniča, ki je prosil redovnega oblačila. Oni mu povedo, da mora, gdor hoče biti manjši brat, odpovedati se vsemu časnemu premoženju in celo samemu sebi, in on gre v resnici in proda vse, kar je imel, in razdeli večo polovico vbozim, drugo pa ohrani za se, da bi imel za pot v Asiz, ker so rekli, da mora iti tje, da se sam pokaže Frančišku, ker ni imel nihče drugi pravice sprejemati novicev. Mladenič se torej odpravi na pot; spremljajo ga neketeri sorodniki in prijatelji in obilno število služabnikov. Tudi enega iz mej tistih redovnikov je nagovoril, da bi šel z njim v Asiz ter ga peljal pred svetega Frančiška in prosil zanj, da bi ga sprejel. Ko pridejo k sveti Mariji Angeljski in Frančišek vidi toliko ljudi s tolikim posvetnim izkazovanjem, vpraša tistega redovnika, gdo da so ti gospodje, ki jih je pripeljal, in kaj hočejo. Ta odgovori veselega obličja: „Oče, to je en učen in bogat mladenič iz ene izmej najboljših hiš v Milanu; ta želi biti vaš učenec.“ Frančišek se nasmeja ter pravi v pričo celega spremljevatstva: „Ta mladenič se mi ne zdi pripraven za naš red; zakaj tak ponosen prihod ne kaže tolikega odterganja od sveta, da bi bilo zadosti, niti pripravnosti, da bi ga zapustil popolnoma. Vender pa se hočem posvetovati o tem z brati našimi.“ Skliče torej brate ter jih vpraša, kaj mislijo; pa tudi ti so sodili, da naj bi se ne sprejel, ker se je videlo, da mu je na dnu serca ostala še poželjivost posvetne časti in da ljubezen do

ničemernega izkazovanja ni bila izpuljena iz njega s korenino. Mladenič, ki je bil tam pričujoč, začne na to britko jokati, da se Frančišku v serce smili. „Bratje moji,“ pravi torej Frančišek, „ali vam je prav, da ga sprejmemo, ako je pripravljen služiti v kuhinji? To bo pomoček, primeren, da se odpove vsi posvetni ničemernosti.“ Redovniki so bili zadovoljni s to pogodbo in mladenič jo je vesel sprejel, zagotavlja, da je pripravljen storiti vse, kar se mu bo velelo. Zdaj ga Frančišek objame ter ga sprejme v red, berž ko je izročil denar in, kar je imel še svojega, tem, ki so ga spremili. Poslal ga je nato k svetemu Blažu v Rim, da bi tam opravljal kuharsko službo; in pri tem ponižnem delu je dosegel mladi redovnik toliko popolnost, da ga je Frančišek vrednega sodil, da bi vladal ostale, ter ga je naredil za predstojnika tistega kraja.

Ravnanje svetega očeta v tem primeru nam dobro kaže, da pri sprejemanju v redovni stan ni gledati na imenitnost osebe ali nje bogastvo in posebne zmožnosti, temuč najprej se mora gledati na to, kar je za tak stan poglobljena potreba, namreč da ima, gdor želi vstopiti v red, resnično voljo odpovedati se svetu in samemu sebi.

Kaker pa je bila velika previdnost Frančiškova pri sprejemanju, ravno tako velika je bila skerb njegova za vse, ki so se mu izročili. Kaker pravi pastir je obiskal, ko se je vernil z morja, brate, ki jih je bil prej to leto poslal v Toskano, da se prepriča, ali napredujejo na poti Gospodovi. Tedaj mu je podarila imenitna rodovina florenška, Ubaldinova, silno star samostan, zidan nekoliko ur proč od mesta v sredi gozda za mnihe reda svetega Bazilija; tje je poslal torej Frančišek nekoliko svojih tovarišev. Proti koncu meseca vinotoka pa se je vernil k sveti Mariji Angeljski, pridigovaje po navadi svoji povsod, koder je hodil.

Počitek, ki si ga je privoščil po tolikem trudu, je bil ta, da je učil svoje brate in molil.

„Redovnik“, tako jim je rekel, „ne sme po ničemer bolj goreče hrepeniti, kaker po duhu molitve. Brez njega, mislim, da se ne bodo niti posebne milosti zadobile od Boga, niti se ne bo napredovalo v službi njegovi. Če se človek žalostnega čuti in znemirjenega, mora berž k molitvi se zateči in v njej ostati pred Očetom nebeškim, dokler mu zopet verne zveličanjsko veselje; zakaj žalost in nepokoj prevleče dušo z erjavico, ako je ne očistimo zopet sè solzami. O bratje moji, da bi bili deležni po notranjem in po unanjem svetega veselja, ki ga Bog deli! Ako si prizadeva

njegov služabnik, da bi si pridobil in ohranil to duhovno veselje, ki izvira iz čistega serca, iz goreče molitve in drugih čednosti, potem mu hudobni duhovi nič žalega ne morejo storiti, in togotni šepačejo eden drugemu: „Temu služabniku Božjemu ni mogoče škode storiti, mi ne najdemo pri njemu vhoda, ker je zmirom vesel, v britkosti kaker v sreči.“ Nasproti pa so jako zadovoljni, ako mu vgrabijo ta zaklad ali vsaj zmanjšajo, zakaj, berž ko se jim posreči, da mu vsaj nekoliko vcepijo bistva svojega, precej bodo iz lasa naredili hlod. pridevaje zmirom po nekoliko, ako človek ne napne vseh moči, da pokonča njih delo z močjo molitve in kesanja. Hudiču in njegovim tovarišem je namenjeno, da stanovitni ostanejo v žalosti, mi pa bodimo vedno veseli v Gospodu.“

Neki drug krat se je pogovarjal v sredi mej njimi sede o hvalni daritvi, ki je sad ustnic in serca, o ustni molitvi, ketere vedno potrebujemo, da pomoremo spominu in razumu ter gorečnost oživimo. Pri vsem svojem opominjevanju pa je Frančišek najbolj povdarjal ponižnost in vboštvo, to dvojno neomajljivo podlago vsakega duhovnega poslopja, in zato se nihče ne bo čudil, ker je odločil, da naj se bratje njegovi imenujejo manjši bratje, in predstojniki njihovi ministri to je služabniki. Ves ogenj polne duše njegove pa se je pokazal, keder je govoril o preljubem svojem vboštvu.

„O bratje moji“, tako je rekel, „vboštvo je zaklad skrit na evangelijski njivi, podlaga in temelj našega reda, posebni pot zveličanja, podpora ponižnosti, mati zatajevanja samega sebe, načelo pokorščine, smert samoljubnosti, razrušenje ničemernosti in poželjivosti in korenina popolnosti, ketere sadovi se skrivaj pa v obilnosti dobivajo. Vboštvo je čednost, ki je z nebes prišla na zemljo; ta nas sposobne dela, da vse, kar je minljivega, zaničujemo; ona pokončuje vse ovire, ki se nasproti postavljajo duši, ko se hoče popolnoma združiti z Bogom. Skozi ponižnost in ljubezen nareja, da so tisti, ki se ji vdajo, lahki in ročni, kaker čisti duhovi, da se povzdignejo k nebesam ter z angelji znanje imajo, dasiravno so še zemeljski. Vboštvo je prekrasno in popolno posestvo, tako, da mi, slabe in zaničljive posode, nismo vredni v se je sprejeti.“ — Vedno viharšiš se je razlivala ljubezen njegova in besede njegove so v ognju hvalne pesmi in molitve kaker peroti dobile: „Gospod Jezus, pokaži mi pota vboštva svojega ljubega Vsmiljenje imej z menoj in z gospo mojo vbožnostjo, zakaj jaz jo ljubim s toliko gorečnostjo, da brež nje nikjer ne najdem pokoja; in ti moj

Bog veš, da si ti sam vlil v me to veliko ljubezen. Ona sedi v prahu na veliki cesti in prijatelji njeni grede mimo zaničljivo. Glej ponižanje te kraljice, o moj Gospod Jezus, ti, ki si z nebes prišel na zemljo, da bi si jo vzel za ženo, in da bi od nje, po nji in v nji imel popolne otroke. Ona je bila pričujoča v ponižnem nederju matere tvoje, ona je bila v jasecah, v popolnem orožju je stala v velikem boju, ki si ga bil za odrešenje naše. V terpljenju tvojem te le ona, ona edina ni zapustila. Marija, mati tvoja, je ostala pod križem, revščina pa je šla s teboj na križ, ona te je le še priserčnice, le še terdnice stisnila na persi. Ona je bila, ki je z neskončno ljubeznijo pripravila ostre žreblje, ki so ti prebodli roke in noge; in ko si hotel vmreti od žeje, ti je skerbna žena dala ponuditi žolči V ognju njenega objemanja si vmerl ona te nigdar ni zapustila, o moj Gospod Jezus, pustila je počivati telo tvoje le v tujem grobu. In tudi tukaj je bila ona, ki te je v grobni globočini ogrela k življenju, in častljivo iz nje pripeljala. Zato si jo ovenčal tudi v nebesih in hočeš, da zaznamenjuje izvoljene svoje sè znamenjem odrešenja. Ah! gdo bi gospe vbožnosti ne ljubil čez vse druge. O prevbožni Jezus! milost, ketere te prosim, je ta, da bi mi podelil posebno pravico do vbožnosti; vroča želja me je, da bi obogatel s tem zakladom; prosim, da bi bilo moje in mojih posestvo za vselej, na čast imena tvojega ne imeti nobenega posestva pod nebom in v tem siromaškem življenju z ničemer se ne hraniti in ne zderževati, kaker z miloščino, ki nam jo vsmiljenje daje.“

Da si ohrani to posebno pravico ali privilegij, za to je Frančišek vedno kaker ljubosumno skerbil; razglasil se je bil za viteza revščine in Bog ga je poplačal zato z nebeškimi prikazenmi. Neka dne mu pridejo v nekih ulicah v Sjeni tri prevbožne ženske nasproti, popolnoma podobne ena drugi po rasti in po obličju, in kaker je bilo videti, enake starosti. Te ga pozdravijo z besedami: „Dobro došla, gospa revščina!“ To pozdravljenje ga je jako veselilo; zakaj večega veselja se mu ni moglo narediti, kaker če se je imenovalo vboštvo, ki mu je bilo tolikanj ljubo. Prikazen je nato izginila, tovariši njegovi pa niso dvojili nad tem, da kaj skrivnostnega pomeni. Sveti Bonaventura pravi: te tri ženske, ki so si bile tako podobne, so prav dobro kazale čistost, pokorščino in vboštvo, ki delajo lepoto evangelijske popolnosti ter so se pri svetem možu nahajale vse tri enako izverstne in častljive; besede pozdravlje-

nja pa so kazale, da si je izvolil vboštvo za svojo posebno pravico in poglavitni predmet svoje častitljivosti. —

Nove dušne bolečine, telesni trud in neizmerna duhovna delavnost nakoplje Frančišku naposled prav nevarno bolezen. To je bila neka počasna merzlica, ki mu je požirala vse moči; in vender si ni dal miru in pokoja, kar je bolezen le še bolj hujšalo. V ogaju svoje ljubezni je pisal majhino pismo vsem kristijanom, da bi jih opominjal s pisano, ko ni mogel z govorno besedo. Komaj pa mu je bilo iz rok to pripisano pisemce, že se je prepisavalo brez števila krat, toliko je bilo poželenje pobožnih duš, da bi videle in brale, kar je pisal tako svet mož. Mnogi so ga prosili nato, naj piše kaj bolj obširnega, in res mu gorečnost ni dala, da ne bi bil vslišal tako pobožne prošnje. Pisal je dolgo pismo polno lepih nauk, vrednih, da jih kristijan globoko si vtisne v serce.*)

Tako je vstrezal bolnik Frančišek gorečnosti svoje ljubezni. Ko je zopet ozdravel, to je bilo meseca malega travna, se odpravi na pot z Bernardom iz Kvintavale in neketerimi drugimi brati, da bi čez Špansko šel v Maroko v Afriki ter bi tam sultanu Miramolinu in podložnim njegovim pridigal sveti evangelij. Prehodili so Italijo in planine pridigovaje pokoro in mir, délaje čudeže, pridobivaje učencev in vstanavljuje samostane. Nobeno nasprotje ni moglo vstaviti vbozih misijonarjev. Frančišek, dasiravno slabotnega telesa, je hodil hitro, tekal je pred učenci svojimi, tako ga je poganjala želja smerti za Kristusa. Prehodivši peš južne okrajine francoske vstopi na Špansko, skozi Navaro, ali, kaker terdijo drugi, skozi Katalonijo. Potem gre v Burgos, da naznani svoje namene kralju kastiljskemu Alfonzu IX., očetu francoske kraljice Blanke; od njega je dobil dovoljenje, vstanoviti samostane po celem kraljestvu njegovem. Španci so vstopali v veliki množini v red in samostani so se množili. Ali ta trenotek, ko se je odpravil, da gre nadalje v Afriko, vstavi Frančiška bolezen, jako huda in silna. Daruje torej hrepenenje svoje volji Božji ter sklene verniti se v Italijo in čakati vgodnišega časa. V Španiji je zapustil dolg in neminljiv spomin svojih čednosti. Goreča družina Asiška pa je bila silno vesela, ko se je vernil.

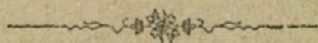
Tomaž Čelanski, ki je prvi popisal življenje Frančiškovo, hvali Boga, ki je nazaj poslal svetega očeta sè Španskega, ker so

*) Glej „Cvetje“ I. letnik, str. 71—75.

se po tej vernitvi pri sv. Mariji Angeljski ali porcijunkuli neketeri učeni in plemeniti možje mu pridružili. Mej temi je bil, kakor je videti, tudi Tomaž Čelanski sam, ki pristavlja, kako je s častjo in vredno jih sprejel Frančišek, kazaje do vsakega tisto spoštovanje, ki mu je šlo. Iz tega se lepo vidi kako je globoka ponižnost Frančiškova dobro se vedela družiti s plemenitostjo in učenostjo. Saj se tudi pravi čednosti njegovi nigdar ni dopadala surovost in nevednost, ki se ne sme zamenjavati z evangelijsko priproščino.

Ko je prebival pri sv. Mariji Angeljski, je bil, kakor po navadi, čas njegov posvečen molitvi in skerbi za duhovne in telesne zadeve reda. Petra Katanija, namestnika svojega, je ostro svaril, ker je mej tem, ko je bil z domu, lepo hišo dal sezidati za goste. „Brat Peter“, tako je djal, „ta kraj je vodilo in zgled celega reda. Jaz hočem, da tisti, ki lesem pridejo, kakor tisti, ki tukaj prebivajo, čutijo neprijetnosti vboštva, da bodo mogli povedati ostalim, kako vbogo se živi pri sv. Mariji Angeljski. Zakaj če vidijo gostje, da imajo tukaj prijetno in vsega zadosti, kar si morejo želeti, bodo hoteli imeti ravno tako tudi doma v svojih okrajinah.“ Hotel je torej, da naj se podere tisto poslopje, in komaj so ga pregovorili bratje, dokazovaje mu, da je v resnici potrebno.

Nato se je odločil Frančišek, da gre v Rim, kjer je bil ravno cerkveni zbor, četerti lateranski. Posvetovali so se tam, kako bi se dala zatreti krivoverstva, in kaj bi bilo storiti, da se zboljša cerkveno deržanje, da se zedinijo kerščanski knezi ter pridobi sveta dežela kristijanom. To je bilo leta 1215. Pred zbranimi očeti je naznanje dal papež Inocencij III., da je red in vodilo Frančiška Asiščana poterdil že pred petimi leti, dasiravno zato še ni izdal posebnega pisma, in znova je zdaj slovesno izrekel poterjenje. Podpert in pokrepčan po tej izreki in varstvu papeževem se je čutil Frančišek vnetega od novega ognja; sklical je s pismom iz Rima vse svoje po raznih deželah raztresene brate za prihodnje binkošti k sveti Mariji Angeljski, in sam, potem ko je pridigal v Jakinu, Mačerati, Askolu, Kamerinu, Monte-Kazalu, Fabrijanu, Asizu in okolici, se je vernil k svoji ljubi porcijunkuli, da bi se tam okrepčal v ljubezni družine svoje in v molitvi.

Neizmerna lepota presvetega Serca Jezusovega.

4. Naj bolj ljubeče Serce.

Z grehom, ki sta ga bila Adam in Eva v raju storila, je bila človeška natora zelo popačena. Posebno pa je bilo človeško serce vse predrugačeno. Serce ni več ljubilo Boga čez vse in tudi bližnjega ne zavoljo Boga po božji volji. Neka nedopovedljiva velika sebičnost se je polastila našega serca. Nahajajo se sicer tudi po grehu še sem ter tje v sercih Adamovih otrok blaga čutila; celo pri ajdih se pripoveduje o čudovito plemeniti ljubezni mej prijatelji, in zakonskimi, do otrok in štarišev. Pa kedor je bil pripravljen za svojega prijatelja, za otroka, za stariše itd. življenje dati, bil je za tuje gorjé popolnoma merzel in neobčutljiv. In če se ravnanje bližnjega ni vjemalo ž njegovimi nameni, bil je terdoserčen, sovražen, pripravljen celo za moritev.

Kako žalostno, mertvo, merzlo, ledeno je bilo na svetu, ko je bil v sercih pogasnil skor ves ogenj prave ljubezni do Boga in do bližnjega!

Prišel pa je Zveličar na zemljo ter je merzlosebičnemu svetu naznanil: „Ogenj sem prinesel iz nebes in kaj hočem družega, kakker da se zaneti? In ognjišče, kjer je gorel ta plamteči, svitložgeči ogenj, je bilo premilo Serce Jezusovo. V njem je žareče plamtela ljubezen božja, ki je imela razgreti po vesoljnem svetu zamrzlo dušno življenje.

Oh, velikanski razbeljeni ogenj, svitlo raznet, žarno pekoč! s čem te hočem primerjati? kako tvojo vročino meriti?

Navadno gorkoto merimo s toplomerom, t. j. sè stekleno cevko, v kateri se živo srebro po velikosti toplote razteguje in vzdiguje; a kmalu se živo srebro spremeni v sopar in više vročine s tako napravo ni mogoče več meriti. Višo vročino, tisto velikansko, v kateri se razne rude topijo, skušajo meriti z nekim ilovičnatim merilom; a natanko določiti je ne morejo, in naj više stopinje zemeljske vročine nihče ne ve.

Kedo izmej vmerjočih pa bi se derznil v dušnem obziru meriti žareči ogenj božje ljubezni v Jezusovem Sercu! Tu moremo le stermeti in vse, kar moremo reči, je: Ljubezen Jezusovega presve-

tega Serca je neizmerna, — neomejena na vse strani. Ljubezen Jezusovega Serca je neomejena gledé časa, neomejena oziroma ljubljenih, neomejena po svoji velikosti.

Neomejena tedaj najpred je Jezusova ljubezen gledé časa, ker je večna. Večna, če pogledamo nazaj, zakaj Jezus govori po preroku Jeremiju (31, 3): „Z večno ljubeznijo sem te ljubil“ — večna je pa tudi, ako se oziroma naprej, zakaj katere Jezus ljubi, jih ljubi do konca.

Že preden je Jezus človek postal, je ljubil človeštvo z neizmerno božjo ljubeznijo. V tem obziru mu že sv. Irenej po pravici daje ime „večni ljubivec človeške nature.“

Od vekomaj že se je ponudil božji pravici, da bode, ko pride čas, prevzel na se greh in kazen za vse ljudi. Od vekomaj je govoril nebeškemu Očetu: „Glej tu sem, pošlji me!“ Od vekomaj je pripravljen za nas terpeti revščino, zaničevanje, tepenje, kronanje, grozovito smert na križu. O gotovo! od vekomaj si je Jezus križ odbral, in 33 let ga je nosil v svojem Sercu, preden ga je slednjič naložil na rame, ter preboden na rokah in nogah vmerl na njem. Zato pravi sv. Janez: „Videl sem Jagnje . . . ki je bilo zaklano od začetka sveta.“ (Raz. 13, 8.)

Za pravo razumenje moramo tu omeniti, da Jezusovo Serce častimo v dvojnem obziru. Jezusovo presveto Serce častimo, ker je podoba ali pomen njegove božje ljubezni; v tem pomenu mu gre čast od vekomaj, že pred včlovečenjem. Častimo pa tudi pravo telesno Serce, kakeršno je sè svojo človeško natoro sprejel od Marije, prečiste Device; tisto Serce, katero je postalo sedež naj popolniše človeške in ob enem božje ljubezni ter je tudi tako vedno ostalo in bo ostalo do konca dni v presvetem Rešnem Telesu in na večne čase na desnici Boga Očeta v božji slavi. Saj le tako, da je sprejel Jezus milo čuteče Serce, bilo je mogoče svojo večno božjo ljubezen pokazati tudi vidno, kaker je namreč ljudem mogoče razumeti po besedi, po vedenju, po vidnem djanju.

Oh, kako goreče je to božje Serce ljubilo od prvega trenutka in ljubi brez prenehanja ter bo zmirom ljubilo brez prestanka! Ogenj njegove ljubezni nigdar ne opeša, nigdar ne vgasne. Še nočni počitek si je kratil iz ljubezni do nas. Kako bi tudi počival, ker ga je ljubezen v tako revščino pripravila, da nima kam glave položiti? Kako genljivo in pomenljivo za Jezusovo vedno čujočo ljubezen je evangelijsko sporočilo, da je neki dan preobilnega čuvanja ves truden kar v bornem čolničku svojo sveto glavo naslonil,

da bi nekoliko zaspal! In koliko noči je celoma ali deloma v molitvi prečul!

Prav vsak trenutek je bil pripravljen ljubezen skazovati. Še celo pri jedi, keder je bil kam povabljen, si ni počitka privoščil, ampak je dalje učil in grehe odpuščal. O poldne, ko je bil po dolgem trudapolnem potovanju počitka tolikanj potreben, je pri Jakobovem vodnjaku Samarijanko spreobračal. In ko Nikodem v temni noči pride, najde ga čujočega in tudi v tako nevgodnem času se Jezus mesto spati prizadeva z dolgim in ljubeznjivim podučevanjem njegovo dušo pridobiti. Pa saj tudi takrat, keder je spal, ni prenehalo njegovo Serce ljubiti; zakaj njemu veljajo besede v visoki pesmi: „Jaz spim, moje Serce pa čuje.“ Njegov počitek ni bil kaker naš; ker četudi so bili njegovi počutki v spanju, vendar njegova zavest ni prenehala, ogenj njegove ljubezni do Boga in do bližnjega je brez prestanka dalje gorel.

Prišel pa je čas ločitve. Jezus se je imel od človeškega rodu na zemlji posloviti in (tudi s človeško natoro) zopet se verniti k svojemu nebeškemu Očetu. Oh kako težko se bo ločiti predobremu Sercu od ljudi, katere tako silno ljubi! Skoraj bi se prederznil reči: „Saj se ne bo moglo ločiti od sveta; vem, da je najmočnejše Serce, da je že junaško znalo prestati neizrekljivo veliko na zemlji: ali da bo tako ljubeče Serce moglo prenesti naj težavnije — ločenje, tega ne verjamem.“ In glejte, kar bi si kedo le po človeškem modrovanju mislil, to je bila resnica. Jezus se res ni mogel ločiti od svojih, toliko jih je ljubil. Nov čudež, — zadnji, največi v življenju je storil, da je le še mej svojimi ljubljenimi na zemlji mogel ostati. Kaker je namreč pri svojem prvem čudežu vodo v vino spremenil, tako je pri zadnji večerji spremenil — kruh in vino v svoje lastno telo in kri, ter je dal tudi aposteljnomo to prečudno oblast, da bo mogel zmirom, do konca dni, če tudi v največi samotni ponižnosti v neznatnih podobah kruha in vina ostati mej ljudmi, mej svojimi brati, katere tako nedopovedljivo ljubi. Ta večnega sterčenja vredna naredba je sv. Janeza, učenca Jezusove ljubezni, tako ginila, da je vskliknil: „Jezus, ki je svoje ljubil, jih je ljubil do konca“; jih je tako zelo ljubil, bi lahko pristavili, da se še ločiti ni mogel od njih.

Tako je poterdil in čudovito lepo dopolnil svoje lastne besede: „Kjer je tvoj zaklad, tam je tudi tvoje serce“. Jezusov pravi zaklad je v nebesih, pri nebeškem Očetu mej angelji; pa — glejte čudo in stermito — tudi ljudje na zemlji smo mu neizmerno ljubi,

čeravno tako zelo nevredni njegove ljubezni, tudi mi smo mu neprecenljiv zaklad, od katerega ne more odtergati svojega Serca. Zato je sè svojim božje-človeškim Sercem šel v nebesa in bo vekomaj na desnici svojega Očeta; po skrivnostnem čudežu svoje neskončne ljubezni pa je z ravno tistim Sercem še zmirom mej nami v vsaki katoliški cerkvi, kjer je sv. Rešno Telo.

Ljubezen Jezusovega Serca je tedaj res večna.

Ljubezen Jezusovega Serca je dalje pa tudi neomejena oziroma ljubljениh.

Ali jih hočemo naštevati vse one, katerim Jezusovo Serce svojo božjo ljubezen skazuje? Vsih naštetih bilo bi nemogoče; vendar poskušajmo.

Pomislimo najpred, kako genljivo je kazal Jezus svojo ljubezen na zemlji do nebeškega Očeta, ker je vedno nanj mislil, naj raji o njem govoril, vse zanj storil. V prvi mladosti in pozneje, v žalosti in v veselju, v domačih pogovorih in v slovesnih pridigah, v življenju in v smerti: vedno je njegovo Serce obrnjeno proti svojemu domu k nebeškemu Očetu. Komaj je dvanajst let star, že svoji Materi začudenje izreče, kako je bilo mogoče, kje drugje ga iskati, kaker v tempeljnu, v hiši Očetovi! Njegovo samotno življenje v Nazaretu — ali se vam ne zdi, da je bilo ravno zato tako samotno, ker je hotel pervenstvo svojega Serca Očetu darovati, in le konec življenja, zadnja tri leta za ljudi dati? Pa tudi kar je poslednja tri leta storil, storil je v prvi versti iz ljubezni do svojega Očeta. Vse, prav vse je le Njemu veljalo, zakaj sam pravi: „Iz nebes sem prišel, ne da bi delal svojo voljo, ampak voljo tistega, kateri me je poslal“ (Jan. 6, 38). Jaz vselej to delam, kar je Njemu dopadljivo“ (Jan. 8, 29).

In koliko si prizadeva, da bi tudi drugi vsi Njegovo voljo izpolnjevali, da bi vsih ljudi ljubezen za svojega Očeta pridobil! Da bi to lažje dosegel, jim v eno mer pripoveduje Njegovo neizmerno dobroto in ljubezen. Kadar govori sam z aposteljni, jim ravno v tem obeta naj večo srečo, ker jih bo tudi Oče tako ljubil, kaker sam; kadar pred zbrano množico pridiguje, jim skor v sleherni pridigi popisuje z golimi besedami ali pa v priliki neizmerno dobroto svojega nebeškega Očeta.

Kadar je vesel, se zahvaljuje svojemu Očetu: „Zahvalim, da si razodel malim, . . . da si me vslišal“ itd.; kadar je žalosten potožuje Očetu svojo serčno žalost. Kako genljivo n. pr. Mu toži v zadnji molitvi izgubo Juda Iškarijota! V smertnih britkostih kliče

svojega nebeškega Očeta na pomoč rekoč: „Oče moj! ako je mogoče, naj gre ta kelih spred mene“ itd. In njegova naj zadnja beseda je bil glasni klic, da se je zemlja stresla: „Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!“ —

Mej posebne ljubljence Jezusove moramo šteti božje služabnike — angelje. Tudi o svojih angeljih je večkrat z vidnim veseljem govoril in jih pri mnogih prilikah pohvalil ter nam pokazal, kako zelo jih ljubi. Kaker moder učenik do pridnega učenca s tem svojo posebno ljubezen pokaže, da ga družim za zgled postavi enako se mi zdi je tudi naš nebeški Učenik ravno v tem posebno genljivo ljubezen do angeljev pokazal, ker nam jih v zgled stavi. Celó moliti nam je zapovedal: „Zgodi se tvoja volja, kaker v nebesih tako na zemlji!“ in je s tem kazaje na angelje v nebesih hotel reči: „Vsak dan prosite, da bi taki mogli biti v izpolnjevanju božje volje, kaker so moji angelji v nebesih.“ Z veseljem pripoveduje, da angelji malih nedolžnih, vedno gledajo obličje nebeškega Očeta. Pa tudi spokorne grešnike tolažljivo podučuje, da „bo mej angelji božjimi veselje nad grešnikom, kateri se spokori“ (Luk. 15, 10). Sploh vsim, kateri bodo vredni spoznani, kateri bodo otroci božji, otroci vstajenja“, obljubuje nebeško srečo, ker bodo „angeljém enaki“ (Luk. 20, 36).

Ko si je odbral perve učence, jim za prvi trenutek skor ne ve imenitnišega obljubiti, kaker to: „Videli boste nebo odperto in angelje božje, ki hodijo gori in doli nad Sinu človekovega.“ Posebej še hvali njih učenost, ker govoreč o sodnjem dnevu, pravi, da celo angelji ne vedo tistega dne in ravno s tem naznanja, da so angelji močno podučeni v skrivnostih božjih in da je to le nekakšna izjema, če ne vedo za čas poslednje sodbe. Enako hvali tudi njih moč in vbogljivost, ko pravi Petru: „Ali meniš, da ne morem prositi svojega Očeta in bi mi poslal več ko dvanajst legijonov angeljev?“ In ko bo na sodnji dan vsemu svetu pokazal svoje vsemogočno veličastvo, hoče biti od svojih angeljev spremljevan in obdan. — To vse, kajne, dovelj jasno priča, kako silno je ljubilo Jezusovo Serce vse trume angeljev, in kedo bi mogel izreči, kako jih še zdaj ljubi in jih bo ljubilo na veke? —

Naj večja sreča za nas je pa to, da smo mej ljubljenci Jezusovega Serca tudi mi ljudje. Tudi njegova ljubezen do človeškega rodu je neomejena.

Ljubezen, s katero mi ljubimo svojega bližnjega, je zelo omejena. Mi poznamo primeroma le prav malo ljudi: domače sorod-

nike, bližnje sosede, verstnike svojih mladih let in malo peščico onih, s katerimi sicer občujemo — to je vse. Pa še za vse te, katere poznamo, nima naše tesno serce prostora, ker na mestu ljubezni se tudi le-tem tolikrat kaže sovraštvo, ali mlačnost in merzlota.

Vse drugače ljubi Jezusovo Serce. Jezus namreč pozna vs o Adamovo družino, od prvega do zadnjega, vse pozna po imenu in po lastnosti; vse ima seštete, vse v Sercu zapisane — vse vse ljubi! Za Njega ni nobeden tujec: vsi smo njegovi (Jan. 13. 1), njegovi prijatelji (Jan. 15, 14), njegovi bratje (Heb. 2, 11) njegovi u dje (I Kor. 6, 15). Jezusova ljubezen je vesoljna.

Pa četudi vse ljudi ljubi, se vendar nikomer ni bati, da bi ga zato menj ljubil. On ljubi vse in vsacega posebej, tako kaker bi bil sam na širokem svetu.

Jezusovo presveto Serce je podobno soncu. Sonce razsvetljuje, ogreva in poživlja vse, kar dosežejo njegovi žarki, „nihče se ne more prikriti njegovi vročini“ (ps. 18, 7). Pojdi jasnega dne k potoku in videl boš v vodi celo podobo dobrodejnega sonca. Ravno tisti trenutek pa odseva ravno taka podoba po vsih vodah, ki so proti soncu.

Če se po bregu ob reki sprehajaš, te sončna podoba v vodi vedno spremlja; če obstaneš, tudi podoba obstoji; če se prepelješ na drugo stran čez vodo, gre s teboj in na tisoče jih vidi vsak v svojem kraju ravno to, kar ti vidiš. Tako se tudi Jezus daruje vsim in se daje vsakemu posebej nerazdeljen. Kater greš, gre s teboj, gre pa tudi sè vsakim izmej tvojih bratov. In ne hodi samo z nami, ampak On biva tudi v nas, v naših sercih, ne le v podobi, kaker sonce v vodi, temuč prav v resnici.

Pa kaj bi iskali v mertvi natori podob in primér? Ali ne prejmeš v sv. obhajilu sam celega Jezusa — njegovo Serce sè vso ljubeznijo — mej tem ko ima tisoče družih ravno tako srečo? In preštej, če moreš, božje hiše, katoliške cerkve po zemeljskem krogu: od veličastne bazilike doli do vborne sè slamo krite kapelice vbzih misijonarjev mej divjaki. Glej, to vse so visoke in nizke, bogate in priproste palače, v katerih biva tvoj Jezus in ponuja vsim svojo ljubezen. Povsod, kater pride katoliški duhovni, pride tudi Jezus; povsod posluša prošnje tistih, ki ga obiskujejo v zakramentu ljubezni, jih tolaži v terpljenju, jim zdravi bolečine, se daje samega sebe vsim, kateri ga poželijo: v samostanih, v špitalih, v sirotišnicah, po mestih in vaseh, na morju in na suhem, tudi v je-

čah ima milostipolni sedež svoje ljubezni; celo v sibirsko pregnanstvo v temne rudokope pride na besedo pregnanih katoliških duhovnov.

Pa bi kedo mislil, da samo do izvoljenih v nebesih in pravičnih na zemlji ima toliko ljubezen, ne pa do grešnikov. Ali Jezus je ravno to tolikrat dokazoval, da je zavoljo grešnikov prišel iz nebes, in menda nobene reči si ni tolikanj prizadeval ljudem dopovedati, kaker ravno to, da grešnike ljubi. Videti je, kaker bi bil greh tisti kresilni kamen, ob kateri se vname naj bolj svitla iskra ljubezni Jezusovega Serca.

Tudi tisti, ki se pogubijo, ne morejo očitati Jezusovemu Sercu, da jih ne ljubi. Ako se kedo proti severu pomika, tje kamer sončni žarki več ne sežejo, bo zmerznil; a soncu nihče ne more očitati, češ, da ni sijalo. Ako ovčica noče poslušati milega klica pastirjevega in vedno dalje beži pred njim v prepad, pač lahko zaničuje pastirjevega solze, a tega ne more reči, da je pastir ne ljubi. Če so prevzetni farizejci Jezusa še tako ošabno zametovali ter mu vsakoverstne reči očitali, vender tega niso mogli reči, da jih ne ljubi, ko so ga videli solze prelivati nad terdovratnim mestom. In katerikoli grešnik beži pred Jezusom hité v večni prepad, vse lahko govori in očita: preklinja svoj rojstni dan, obžaluje izgubljen čas, joka, škriplje sè zobmi — le tega ne more reči, da ga Jezusovo Serce ni ljubilo.

Neštete so tedaj trume tistih, katere Jezusovo Serce ljubi. Lahko bi še po evangelijskem sporočilu našteali mnoge brezumne stvari, do katerih je Jezus tudi ljubezen razodeval, n. pr. lilije po polju, ptičke pod nebom; vender že iz tega, kar smo povedali, je gotovo vsakemu jasno, da je Jezusova ljubezen vesoljna, neomejena, ker ljubi vse.

Neomejena pa je slednjič Jezusova ljubezen tudi po velikosti, zakaj tolike in tako goreče ljubezni ne le še nigdar ni imelo nobeno sercé in je tudi ni v stanu imeti — ampak tudi razumeti ni vstanu noben človek tolike ljubezni, kolikeršna je bila ljubezen Jezusovega Serca. Kaker namreč ne moremo popolnoma spoznati božjega bitja sploh, tako ne moremo razumeti božje ljubezni.

Videl sem nekedaj prav lepo podobo, na kateri sta bila namalana dva angelja, ki sta deržala križ Jezusa Kristusa, sulico, gobo, ternovo krono in menda druga znamenja Njegovega britkega terpljenja. Eden teh dvehuh angeljev je ves ginjen, zamišljen, stermé pred se gledal, drugi pa je imel glavo nekoliko pripognjeno,

oči pobešene, obraz je z roko zakrival. Spodaj pa je bilo zapisa-
no: „O kolika ljubezen, ljubezen ki je ni moč razumeti!“

Če angelji stermijo in ne morejo razumeti te skrivnostno ve-
like ljubezni, kako bi jo mogli mi vbogi zemeljski prebivavci? kje
bi iskali besed, da bi jo drug družemu dopovedali? Pač ne ostaja
tudi nam družega, kaker poklekiniti, obraz z rokami zakriti in mol-
če občudovati in moliti!

Ako bi bil kje na zemlji otrok, tako dober, da bi vse storil
za svojega očeta in bi mu toliko stregel ter tolikanj si priza-
deval v ljubezni do njega, da bi slednjič omagal, vmerl zanj: kako
bi hvalili takega sinu, kako bi se čudili taki sinovski ljubezni!
Kako pa bi se mogli načuditi neskončni ljubezni Jezusovi do ne-
nebeškega Očeta! Kar bi naj boljši otrok mogel storiti svojim
starišem, se da v kratkem dopovedati: kè bi pa hoteli na drobno
popisati vse, kar je Jezus storil v čast nebeškemu Očetu, bi po
besedah sv. Janeza na ves svet ne šle bukve, katere bi bilo treba
pisati. Zato je po zadnji večerji hitel v terpljenje rekoč: „Da
svet spozna, da ljubim Očeta . . . vstanite, pojdemo od tod!“ (Jan.
14, 31.) Oh ljubezen, ki je ni moč razumeti!

Ako bi zvedeli kje za zdravnika, kateri je pripravljen vse
storiti iz ljubezni do bolnikov, kateri bi bil noč in dan na nogah
ter stregel vsim, ki želijo njegove pomoči, tako da bi opešal in
vmerl v svojem poklicu: o kako bi slovelo po svetu njegovo ime,
kako bi se vse čudilo njegovi ljubezni! In vender je to toliko,
kaker nič proti ljubezni, ki jo je imel in ima nebeški Zdravnik do
bolnega človeštva. Njegova ljubezen je iznašla čisto novo čudovito
zdravljenje: smertno bolezen vsih bolnikov — greh — je
prevzel na-se in pod to grozovito težo — zakaj gotovo naj te-
že delo za Najsvetejšega je bilo greh takorekoč za lastni sprejeti —
je zdihoval, kervavi pot potil, v nepopisljivih bolečinah vmerl —
namestu bolnikov! Oh ljubezen, ki je ni moč razumeti!

Ako bi bil kje na svetu tako ljubeznjiv kralj, da bi sè svo-
jimi podložnimi ravnal kaker z brati, da bi vabil h kraljevi gostiji
slehernega, ki bi hotel priti, ter bi pri mizi sam stregel svojim
gostom, ob času nevarnosti pa da bi se sam vojskoval zoper so-
vražnike in kervaveč vmerl za svoje ljudstvo: o kako bi povsod
slavili tacega kralja! Ali za Jezusovo Serce se pa ne bomo ogreli,
ki nas še brez mere bolj ljubi? Se svojim lastnim mesom in kervjo
ta najboljši kralj siti svoje ljudstvo. „Sam sebe je dal v rešilo za
vse“ (I Tim. 2, 6). In ni mu bilo zadosti le enkrat vmreti za

svoje, ampak vsak dan se še za nas vojskuje s priprošnjo in skrivnostno vmira pri sv. maši. In še več: v svoje kraljestvo nas hoče sprejeti, da bomo ž njim kraljevali večno deležni njegove sreče. Oh ljubezen, ki je ni moč razumeti!

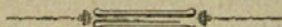
Ako bi izvedeli za prijatelja, ki tako silno ljubi svoje prijatelje, da jim razdaja vse, kar ima, sam pa v revščini živi ter je celo pripravljen življenje dati za nje: kako bi se čudili tako zvestemu prijatelju! In po vsej pravici, zakaj Zveličar je sam rekel: „Veče ljubezni od te nima nihče, da kedo svoje življenje da za svoje prijatelje“ (Jan. 15, 13). In vender, vender je on sam imel še neizmerno večo ljubezen, ker je vmerl za nas, ki smo bili še njegovi sovražniki, in pa v tolikih britkostih! Oh ljubezen, ki je ni moč razumeti!

Pa kaj bi primerjal? — Vse njegovo delo je ljubezen, vse njegovo mišljenje in govorjenje je ljubezen, vse njegove zapovedi so ljubezen, izrečene v besedah: „Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega serca, iz vse duše, iz vse misli, iz vse moči, svojega bližnjega pa kakor sam sebe;“ vsa priprava, ki jo zahteva za odpuščanje grehov, je ljubezen: „Ker si veliko ljubila, ti je veliko odpuščeno“, je rekel Magdalen; in vsa zahvala, ki jo hoče imeti za svojo ljubezen, je ljubezen ljubljenih. On sam je ljubezen: „Bog je ljubezen“.

O postoj, dragi kristijan, včasih nekoliko pred podobo prebodenega Serca Jezusovega, iz katerega švigajo goreči plameni, katero je vse sè žarki obdano; zamisli se nekoliko in reci potem: To je podoba tistega Serca, ki je hranilo v sebi toliko ljubezen! Ali še bolje: hiti kar pred tabernakelj, tam še zmirom živi mej nami to neizmerno ljubeče Serce. Toda vedi, da se ljubezen da le z ljubeznijo poplačati; družega povračila nimamo. Ko je hotel Jezus imeti naša serca, nam je najpred dal svoje Serce.

*

Sladko Serce Jezusovo, bodi moja ljubezen! (300 dni odpustka.
30. sept. 1852.)

Novi svetniki.

3. Sveti Benedikt Jožef Laber.

O tem nenavadnem svetniku smo se namenili nekoliko več povedati. Njegovo življenje je bilo tako čudovito in posebnih milosti polno, da upamo s tem popisom zlasti vstreči prijateljem tega lista. Zgled Benediktov nas bo krepko opominjal, da bodimo zadovoljni ter vdano prenašajmo trud in težave, ki nam jih je znabitati naložil Oče nebeški. V neketerih rečeh se bomo seveda bolj čudili svetniku, kaker da bi ga imeli posnemati; vender nam je tudi v teh velik dokaz, kako more človek na tem svetu v največem siromaštvu vesel in zadovoljen biti, ter kako je pod zaničljivo unanjostjo lahko dobra in sveta duša skrita.

§. 1.

Rojstvo in otročja leta Labrova.

Sveti Benedikt Jožef Laber (Labre) je bil rojen 26. sušca 1748 v Ametah (Amettes), vasi škofije bulonjske, na severni strani francoske dežele, tam kjer se Francosko približuje angleškemu otoku. Benedikt Jožef je bil najstariši izmed petnajstero otrok. Roditelji njegovi niso bili bogati, pa ker so bili z malim zadovoljni, so živeli od pičlega posestva in nekoliko špecerijske kupčije lahko brez velike skerbi sè vso svojo družino.

Benedikt je že zgodaj kazal živahen duh, bister um, dober spomin in silno natančno ponižno pokorščino. Stariši so si prizadevali zlasti, da so razvijali in poterjevali obilno njegovo nagnjenje k pobožnosti. Perve besede, ki se jih je dete učilo izgovarjati, so bila sveta imena Jezus, Marija, Jožef. Do greha, katerega iz skušnje ni poznal, pa so mu vtisnili globoko sovraštvo v nedolžno serčce.

Ko je nekoliko odrastel, je hodil v Ametah v vaško šolo, kjer je učil tamkajšnji vikarij, potem pa v neko višjo šolo v Nodonu. Neki učitelj je rekel o njem: „Mej dvema tisočama učencev, ki sem jih učil, nisem videl nobenega, ki bi bil imel toliko lepih lastnosti, kaker on.“

Ko je znal gladko brati, se je odpovedal otročjim igram ter porabil, kar je imel prostega časa, za branje pobožnih bukev. Pri tem pa se je prijel z veselo pokorščino vsakega domačega dela, ki se mu je odkazalo. Sè vsem zadovoljen ni prosil nigdar kake no-

ve obleke; v jedi in pijači se je zatajeval že v tej nežni mladosti; tudi drugih ostrosti si je nakladal toliko, da so mu jih večkrat morali stariši prepovedovati. Z veliko gorečnostjo se je vadil v molitvi in v cerkev je tekel, keder je le mogel. Tam je bilo veselje gledati dete na kolenih, z ročicami sklenjenimi in pripognjeno glavico, mirno potopljeno v molitev. Notranja pobožnost ga je oblivala z lepoto in mikavnostjo, ki je kar prevzemala človeka, ki ga je videl. Saj je resnica, da prava čednost in pobožnost že na tem svetu dostikrat telo spremeni in z nekako nebeško milostjo obsije.

Vsi, ki so poznali Benedikta, so mislili, da je to izvoljeno dete poklicano v duhovski stan. Stariši bi bili s tem poklicem pač zadovoljni, vendar si niso tajili težav, ki bi jih napravljalo študiranje s toliko otroci obdarjeni družini, ki nikaker ni imela bogatih pripomočkov. V tej zadregi je prišel starišem na pomoč boter in stric Benediktov, mlajši brat očetov, ki je bil farmošter v Erinu. On je vzel dečka k sebi ter je obljubil skerbeti za študiranje in zderževanje njegovo.

Preden je začel z njim višje nauke, ga pripravi k prvemu svetemu obhajilu. Po skerbnem pripravljanju k vesoljni izpovedi in gorečih molitvah je prejel sveto rešno telo 4. kimavca 1761. Srečo njegovo si je lažje misliti kakor popisati. Še tisti dan je prejel tudi sveto birmo od prečastitega škofa bulonjskega, Frančiška Jožefa Gastona. Zdaj je rastle čednost Benediktova z največo hitrostjo. Vedno je želel po tej nebeški jedi ter takorekoč zaničeval vso telesno hrano. Na vertu strica svojega je moral včasih nabirati sadje, od keterega pa nigdar nič ni pokusil, nekaj iz zatajevanja, nekaj, ker se mu je zdelo greh brez dovoljenja. Ko je enkrat jagode tergal, ga poprosi neka deklica, da bi jih nji dal eno pest. Benedikt bi ji bil rad vstregel, rekel je pa, dabi moral imeti dovoljenje od strica. Deklica pravi nato, saj je le majhina reč in stric tudi ne bodo nič vedeli. Tako govorjenje je jako vžalilo Benedikta; opomnil je dekletce, da Bog pa vse vidi in ve; tudi ji je resno pa pohlevno djal, naj gre k izpovedi berž ko mogoče, ker je skušala zapeljati bližnjega, da bi krivico storil. In to svarjenje ga še ni pomirilo, temuč, ko je pozneje videl, da je šla deklica k izpovedi, jo je opomnil še enkrat dolžnosti njene. Vse to se je tako globoko vtisnilo deklički, da ni mogla pozabiti še v poznejših letih, ko je bila nuna v uršulinskem redu.

Že tedaj bi bil Benedikt rad deržal cerkveni post v vsi ostro-

sti, ali ker mu stric pred šestnajstim letom niso dovolili, je skerbela za to, da je vedno le najslabše dobil, in celo pri skupni jedi je vzel komaj, kar je bilo najbolj treba, ter je potem precej vstal od mize. Čas, ki si ga je tako prihranil, je obračal za pobožne vaje. Ker je bil natančen, priden in razumen, je tudi v znanstvih dobro napredoval, posebno prva leta; ali najbolj so ga veselili pobožni spisi. Zlasti pa se je rad vmikal v neko oddaljeno izbico faravško, da je tam sam se pomenkoval sè svojim zveličarjem. Ako so ga silili verstniki, da bi se vdeležil njih veselice, je navadno odgovoril, da nahaja svojo najljubšo veselico doma.

Tolika pobožnost ni bilo mogoče, da mu nebi bila nekake imenitnosti in spoštovanja pridobila v fari. To je porabil v dušno korist bližnjim. Ob nedeljah se je pomešal mej ljudi ter sem ter tje dal kak dober nauk, ali vstavil kak neroden pogovor, ali kako drugo neprimernost zavernil. Postrežnik stričev ga je dostikrat zmerjal ali celo tepel, Benedikt pa ne le, da se ni jezil nanj zato, temuč vse je prenašal z veseljem ter je zlasti prijazno in priljudno se obnašal proti njemu. Ako so prišli gostje, jim je rad odstopil izbo in posteljo ter jim stregel z veliko priserčnostjo. To ljubezen je skazoval tudi vbožcem, ki jih je prijazno sprejemal in pridno obiskoval. Keder so berači v faravžu kaj manj dobili, so si mislil ali rekli: „Ah, Benedikta pač gotovo ni doma.“

Naj večje veselje je čutil pred tabernakljem. Keder je bilo kje sveto rešno telo izpostavljeno, njega ni manjkalo, in naj rajši bi bil noč in dan prebil pred najsvetejšim zakramentom. S posebnim veseljem je stregel tudi pri sveti maši. Navadno je stregel farmoštru in kaplanu ter zato vstajal tako zgodaj, da je mogel prej tudi še jutranjo molitev in premišljevanje opraviti. Da bi ga dražili, pa so tovariši njegovi včasi ga prehiteli ter so namesti njega stregli. To mu je bilo jako težko. Vender nejevoljen ni bil nigdar; mirno je šel v stran in z največo pobožnostjo ostal pri sveti maši.

§. 2.

Volitev stanu.

V prvem času je Benedikt krepko napredoval v znanstvih. Ali koliker bolj se je seznanil sè življenjem svetnikov, koliker bolj se je vadil v zatajevanju, koliker bolj se je potopil v sveto pismo, toliko manj so ga veselili stari ajdovski pisatelji. Njih modrost se mu je zdela neslana in nespametna v primeri z visokimi resnicami svetega pisma. Stric, ko je videl, da mu ljubljene učence

zavoljo zanemarjanja posvetnih učenosti ne bo mogel priti v duhovski stan, ga je svaril, ter mu je celo prepovedal knjižnico njegovo rabiti. Bal se je tudi, da ne bi po vednem vkvarjanju s tako resnimi resnicami duhovno prenapet postal. Benedikt je slušal vse, ali za stare ajdovske mojstre se ni mogel vneti. Najljubše berilo so mu bile bukve nekega oratorijanskega misijonarja, keterega razlaganje o poklenskih kaznih in majhinem številu izvoljenih je poterdilo v njemu sklep, vse darovati, da le peklju ujde. „Ako bi imela samo ena duša pogubljen biti,“ tako je djal, „ali se ne bi morali bati, da bo naša?“ In zdaj se je poprijel prav posebnih ostrosti. Svojo hrano je pogostoma razdelil vmej vboge iu cele noči je tudi v najhujši zimi prebil na golih tleh. Kaker vleklo ga je nekaj k zatajevanju; pridružiti se je želel najostrejšemu redu, ki se najde v katoliški Cerkvi.

Neki sosednji duhovnik, ki je bil Benedikt dobro znan ž njim, si je bil ogledal latrapski samostan ter je navdušeno govoril o njegovih napravah. Ta imenitni samostan je daleč od domovine Benediktove, v okrajini perški (Le Perche) nekako mej Kanom (Caen) in Orleanom, od Pariza proti zapadu in nekoliko na jug. Imenuje se Latrapa ali po francosko La Trappe, kar pomeni stopnjice, ter je prav za prav opatija cistercijskega reda, pa ker ima svoje posebne ostrosti, se imenujejo tamkajšnji redovniki, kaker tudi vsi, ki so se od tam razširili po svetu, po samostanskem imenu: trapisti.

V pogovorih z omejenim duhovnikom je Benedikt imel priliko, dobro spoznati vodilo latrapsko, in čutil se je poklicanega v ta red. Zato je podvojil svoje ostrosti; za učeno študiranje pa mu je popolnoma prešlo vse veselje. Stricu, ki ga je opominjal zastrau tega, je odgovoril mirno in pohlevno, da se misli namenjenega, da stopi v Latrapo. Stric ni hotel reči ni da, ni da ne, poslal pa ga je k starišem, naj nje popraša, kaj mislijo. Benedikt gre torej domov, ali starišev ne more pregovoriti, da bi mu dovolili. Ko svetovni duhovnik, so djali, more več storiti za duše, kaker pa v samostanu, in še mnogo drugega so vedeli povedati zoper njegov namen. On pa ostane pri svoji prošnji, vender se vso ponižnostjo in pohlevščino. Stariši so se čudili mili mirnodušnosti njegovi, rekli pa so, naj čaka, dokler bo sam svoj, dovoljenja njihovega pa ne dobi nigdar.

Benedikt se verne k stricu. Veselja za študiranje vender ne more dobiti; pač pa raste gorečnost njegova v zatajevanju in vseh čednostih. Zdaj pošlje Bog čezenj težko poskušnjo. Naenkrat izgubi

namreč dušno svitlobo, ki ga je do tedaj navdajala. Nepremagljiv strah ga napade, da ni po božji volji namen njegov; molitev, branje, izpoved in tolažba, nič ga ne more pomiriti. V ti razdraženosti in zmešanosti opravi duhovne vaje, ketere sklene z vesoljno izpovedjo. To mu prinese nekoliko pokoja v serce, in kmalu zadobi popolni mir. Izkušnja je bila prestana.

Dve leti potem ko so mu stariši izpodbili namen, leta 1766, je bila v Erinu, stričevi fari, neka nalezljiva bolezen, ki je mnogo ljudi spravila s tega sveta. Benedikt je spremljal strica, ko je hotel obhajati bolnike, nosil jim je miloščino na dom, stregel jim in na strani stal vmirajočim, sploh je opravljal po hišah nesrečnih najnižja in najgnjusniša dela. Ko tudi stric zboli, mu je noter do smrti zvesto na strani stal. Za dedovino njegovo se ne meni, to pusti drugim, da vrede. On pa je potrebnim in bolnikom cele občine rešilni angelj, dokler bolezen naposled, okoli vsehsvetih 1766, poneha.

Potem se verne v Amete, ponavlja prošnjo in sliši prejšnje odgovore, zlasti se povdarja njegovo slabotno zdravje. Benedikt pravi na to vedno: „S pomočjo božjo se more vse, kar se hoče.“ V očetovi hiši pa ne prosi in ne vpraša po ničemer; odmerl vsemu posvetnemu živi kaker v Latrapi. Ko ga mati neko noč zasači, ko je na tleh ležal z gerčavim kercljem pod glavo, odgovori pohlevno na očitanje njeno: „Ne bodite hudi, mati! Ker me kliče Bog k ostremu življenju v Latrapo, se moram pač že naprej mu privaditi.“

Ko je Benedikt tako v največi ostrosti in zbranosti nekoliko časa v domači hiši preživel, ga dajo stariši v nadaljnje oskerbljevanje k nekemu mlajšemu stricu ali ujcu, ki je bil tudi mašnik ter je služil takrat v Kontvili (Conteville). Tudi on je bil mož molitve in zatajevanja in tako sta se v tem vadljala z Benediktom.

Postni čas leta 1767 je bil vesel čas za Benedikta. Pridigali so namreč misijonarji v okolici Kontvilski. On je poslušal pridige po vseh krajih, in ko se je posvetoval s patri, je ves vesel slišal, da so priterdili namenu njegovemu glede Latrape. Stric je želel naposled, da naj bi se odločil, in ker so stariši tako zoper Latrapo, mu svetuje, da naj vstopi pri kartuzijanih, katerih življenje je tudi silno ostro. Benedikt radovoljno sprejme ta nasvet in stric mu dobi dovoljenje, da vstopi.

Meseca malega travna 1767 popotuje Benedikt s priterjenjem starišev proti kartuzijanskemu samostanu svete Aldegonde v bližnji škofiji Šent-Omerski. Tam ga prijazno sprejmejo in on se čuti na verhuncu svoje sreče; ali ko je čez nekoliko časa razložil prošnjo

svojo za sprejetje v red, ni se mu mogla vslišati zavoljo vboštva tistega samostana. Gre torej v Nevilo (Neuville) v bulonjski škofiji, ali tudi tamkaj se mu ni mogla izpolniti želja, dokler se ne izuri v kornem petju in v filozofiji ali modroslovju. Vikariju kontvilskemu stariši več niso hoteli zaupati Benedikta, znabiti, ker so se bali, da bi ga le še bolj ne poterdil v ostrosti njegovi. Dajo ga torej nekemu drugemu duhovniku k daljnjemu izobraževanju. S kornim petjem je šlo dobro, v modroslovju pa napredek ni bil kaj poseben; znanstvo, ki je Benedikta veselilo, to je bilo znanstvo svetega križa. Po štirimesečnem študiranju je 6. vinotoka 1767 spremljan od drugega mladeniča, ki ga je pridobil za vstop pri kartuzijanih, Benedikt zopet šel v Nevilo in mislimo si veselje njegovo! kar je tako serčno želel, to se je zgodilo, sprejeli so ga.

§. 3.

Ne še na cilju.

Poti božji so čudoviti. Benedikt je dete milosti božje, ima vse čednosti, ki so potrebne dobremu redovniku, ponižnost, poterpežljivost, pokorščino, in vender da ne bil poklican v samostan? ali ga hoče Gospod kje drugje imeti? Komaj je vstopil v svojo celico, že ga je zapustil mir; temota, strah in dušne bolečine so prišle čezenj, dosti večje, kakor jih je prej terpel. Žge ga hrepenenje, zavoljo velikih grehov svojih veliko pokoro delati; vodila v Nevili se mu zde dosti premehka zanj. Nekaj ga rine v Latrapo. Prednjiki, polni vsmiljenja za bolečine njegove, izpuste torej mladeniča, katerega posebne čednosti so čislali. Lahko si je misliti veselje starišev, ko so zopet pri sebi imeli svojega ljubega Benedikta. Upali so, da se bo vender le odločil za duhovski stan ter bo prav izversten dušni pastir. Ali kako so se začudili, ko je Benedikt, dasiravno slabega zdravja, zjutraj po svojem prihodu precej prosil, da bi ga pustili na pot v Latrapo. Na vse vgovore je imel le en odgovor: „Bog hoče! On mi bo že dal moči, koliker je treba!“ Naposled privolijo stariši, in precej se odpravi na pot. Peš, v slabem letnem času, v neprenehljivem deževju prehodi 60 milj in ob koncu listopada 1767 poterka na vrata samostanska. Ali v koliki britkosti spozna vnovič zmoto svojo! Ostro vodilo latrapsko terja, da mora imeti novic, ko se sprejme, naj manj 24 let. Pravijo mu torej, naj poterpi ter čaka še štiri leta. Brez tolažbe se oberne proti domu; ves shujšan z ranjenimi nogami in raztergano obleko pride po štiritjedenskem romanju zopet v Amete.

Ali Benedikt ni popustil namena. Očital si je, da se je dal prehitro odpraviti v Latrapi; bolj bi bil imel prositi, da ga sprejmejo ali tam ali v Sefontih (Sept-Fonts), kjer je veljalo podobno vodilo. Še enkrat hoče poskusiti. To nakano njegovo so obsojali mnogi ko termo in terdovratnost, ali so jo pa pripisovali nagnjenju k lenobi. Tudi gospod vikarij ametski ga je resno opominjal, ali poterpežljivosti in pohlevnosti Benediktove ni omajal. Vender ga je pregovoril, da se je s pismom obernal do patra opata, namestu da bi še enkrat sam tje hodil. Odgovor je bil prejšnji. Ker mora še štiri leta čakati, se mu svetuje, naj se poprime študiranja. On sluša ponižno ter se odpravi zopet k stricu v Kontvilo. Ali duh njegov, ki je bil vedno pri Begu, ni bil za modroslovje. Zopet gre torej domov, kjer so ga porabili pri kmetovanju. Rad je storil, kar se mu je velelo; ali ker je bil tako rekoč ves izgubljen v nebeske višave, v resnici tudi za kmeta ni bil. kaker priča ta-le dogodek. Oče mu vkaže nekega dne, naj seno, ki je bilo že skoraj suho, preverne še enkrat, preden se spravi. Hitro se loti. Kar vlije dež. Ali Benedikt se ne da oplasiti; on le prevrača, dokler je vse prevernjeno. Ko ga oče nato graja, odgovori mirno: „Saj ste mi veleli.“

Kmalu nato, izvedevši, da bo misijon, nekje petnajst milj od Amet, roma tje, da bi se tudi on vdeležil obilnih milosti. Po misijonu gre k nekemu sorodniku, ki je bil v mestu korar. Ta mu svetuje, naj bi se izkazal škofu. Res stori tako. Benedikt mu razodene serce. Na vprašanje, ali bi stariši radi da bi vstopil v Latrapo, odgovori, da ne, ter pripoveduje, kako so prej Nevilo mu izvolili. „Slušajte torej stariše, pa se vernite h kartuzijanom,“ odgovori škof. Dasiravno ni imel nagnjenja za kartuzijane, vender sluša ponižno, vzame od starišev slovo, ta pot za vselej, in zapusti domačo hišo, 12. vel. serpana 1769. Vstopi v omenjeni red. Ali precej ga obide zopet strah, zbeganost in nevtolažljivost, kaker vpervič. Zgled je pohlevnosti, natančnosti, gorečnosti, ali v skerbi zastran stanja njegovega ga pater prijor čez šest tjednov izpusti z besedami: „Sin moj. previdnost Božja vas ni namenila za naš red; pojdite. kamer vas kliče.“

Berž ga vleče zopet v Latrapo. Iz Montrelja (Montreuil) pri morju, kjer se je vstavil, piše 2. vinotoka 1769 ginljivo pismo starišem, katerim naznanja, da gre v Latrapo. Ali ko pride tjakaj, ne pomagajo nič mile prošnje; vodila ž njimi ne more spremeniti. Brez vseh pripomočkov se oberne proti Sefantom živeč le o milošćini.

Sprejmejo ga. Vodilo je tam še ostreje ko v Latrapi, kar ga silno veseli. Čez nekaj dni ga preoblečejo. Vsem je zgled popolnega redovnika. Nekaj mesecev se čuti presrečnega. Kar ga napade zopet temota in žalost, kaker prej. Zdravje mu peša; meseca malega travna 1770 se ga loti huda merzlica. Opat misli, da ga Bog noče v tem redu, ter ga da prenesti v hospic, kjer more imeti boljšo postrežbo, kaker je dovoljena v samostanu. Ko Benedikt to sliši, povzdigne oči proti nebu ter zakliče: „Fiat Dei voluntas! zgodí se volja Božja!“

Šest tjednov je bil v hospicu, vsem v spodbujenje. Brat postrežnik bolniški je rekel ne enkrat: „Ta mladi Laber je svetnik; o njemu se bo še govorilo“. Ko ga je opat 2. malega serpana 1770 izpustil, mu je le to mogel reči, kar prej že prijor nevilski: „Sin moj, za ta samostan niste bili namenjeni; Bog vas kliče nekam drugam“. Popolnoma pokojen se je ločil od Sefontov, ker je bil prepričan, da izpolnjuje voljo Božjo. Zdaj je začel življenje, katero je imel živeti nadalje do smerti, pravo beraško in romarsko življenje. „Bog hoče tako“, je odgovarjal pozneje vedno, ako ga je gdo za to grajal; sicer pa je poterdil namen njegov tudi neki izkušen dušni voditelj, ki ga ne poznamo po imenu.

Življenje brata Junipera.

4. poglavje.

Kako je brat Juniper molčal šest mesecev.

Enkrat je sklenil brat Juniper molčati šest mesecev in sicer tako-le: prvi dan iz ljubezni do nebeškega Očeta, drugi dan iz ljubezni do Jezusa Kristusa njegovega Sinu, tretji dan iz ljubezni do sv. Duha, četerti dan k časti preblažene device Marije, in tako je zaporedoma vsaki dan iz ljubezni do kakega svetnika šest mesecev zderžal, da ni govoril.

5. poglavje.

Vodilo zoper mesene skušnjave.

Ko so bili nekedaj zbrani brat Egidij in brat Simon Asiški in brat Rufin in brat Juniper, da bi se pogovarjali o Bogu in o zveličanju svoje duše, pravi Egidij tem drugim bratom: „Kaj storite vi sè skušnjavami mesenega greha?“ Brat Simon pravi: „Jaz

premišljuje surovost in grujusnobo tega greha, in pri tem se mi silno studi in tako mu vbežim“. Brat Rufin pravi: „Jaz se na tla veržem in stegnjen toliko časa molim klicaje vsmiljenje božje in mater Jezusa Kristusa, dokler se čutim popolnoma oproščenega.“ Brat Juníper odgovori: „Jaz, keder začutim hrup satanskih nečistih skušnjav, tečem hitro in zaprem vrata svojega serca, in da zavarujem terdnjavo svojega serca, se vdam svetemu premišljevanju in svetim željam, tako, da keder mesena skušnjava pride ali na vrata serčna poterka, ji kaker od znotraj odgovorim: Vzunaj ostani, erperge so že oddane in nihče ne more več notri. In tako nigdar nobeni nečisti misli ne pustim v svoje serce. Zato, ko vidi, da je premagana, pa gre, kaker potolčena, ne samo od mene, temveč iz cele okrajine“. Brat Egidij odgovori ter pravi: „Brat Juníper, jaz s teboj deržim, ker se sè sovražnikom mesenim ne moremo bolj vojskovati, kaker bežati pred njim; zakaj izdajavka mesenost od znotraj se kaže od zunaj po telesnih čutilih tako velikega in mogočnega sovražnika, da se ne more premagati, če se ne beži. Kedor se tedaj drugači hoče vojskovati ž njo, ima redkokedaj zmago za plačilo trdnega boja. Beži torej pred zlobo, pa boš zmagal.“

Sveti oče spodbujajo k pristopu v tretji red.

Rimski časnik „Osservatore Romano“ piše v listu od 8. svečana tega leta:

„O zaslišanju, katero so dovolili skupščinam sveta Petra, društva italijanske katoliške mladine, o katerem smo včeraj poročali, so sveti oče, pohvalivši to izbrano množico mladeničev, ker strežejo vernim, ki v obilem številu prihajajo ko romarji v večno mesto, nato jih spodbujali, naj bi o bližnji sedemstoletnici tudi oni pobožno romali na grob svetega Frančiška Asiškega ter se ob enem vsi zapisali v tretji red. Opomnili so, kako je hotel serafinski očak s to napravo zdravilo podati za bolezni svojega časa, ki je bil spriden, kaker dandanašnji, vábeč vvanj ljudi, ki mej svetom žive. Sveti oče so oserčevali vse mladeniče te skupščine, da bi se poslužili te naprave za svoje zboljševanje in za razvitek dobrotne svoje delavnosti v sredi spridenosti in nevarnosti naših dni.“

Tem besedam ni treba dosti pristavljati. Jasno je vsakemu, kar so rekli sveti oče laškim mladeničem, velja, ako ne glede romanja v Asiz, gotovo glede vstopa v tretji red, ne le tem, temuč

vsem katoliškim mladeničem, torej tudi našim slovenskim. Naj ne preslišijo prijaznega vabila, ki se razlega s prestola svetega Petra, iz ust nezmotljivega učitelja in skerbnege očeta Leona.

Priporočilo.

V pobožno molitev se priporočajo:

Tretjerednica Marija Kolman, ketera je ko lep zgled pobožnosti in poterpežljivosti po dolgi bolezni vmerla 20. grudnia 1881 v Slivnici pri Mariboru;

Tretjerednik Dragotin Lamprecht, kmet na Smolniku v ruški fari na Štajerskem, vmerl 22. svečana 1882;

Tretjerednice goriške skupščine, sestre Frančiška (Katarina) Pahor, Frančiška (Marija) Tomažetič, Marijana Lahajner;

Nazaretske skupščine: Gertrud Raučigaj in Marija Dobrič iz Gomilske fare, Marija Kumar iz Šmartina pri Slov. Gradu, Uršula Greševnik iz Starega Terga pri Slovenjem Gradu;

Tersatske skupščine: Gertrud Ozvald, ki je dajala vsem najlepši zgled kerščanskega življenja ter je 65 let stara vmerla v Osilnici na Kranjskem;

Marija Klinec, tretjerednica fare slivniške na Štajerskem; Jozefa Posavec, tretjerednica iz dekanije sv. Jurija na Šavnici. Ta blaga devica, katero je spoštovalo vse, staro in mlado, se je rodila 25. mal. travna 1850, obljubo vedne čistosti je storila 11. vel. serpana 1872, obljubo tretjega reda sv. Frančiška 22. sušca 1874, vmerla je 18. svečana 1882 po dolgi, hudi bolezni, ki jo je prenašala s popolno vdanostjo v voljo božjo, vsem, ki so jo videli, v zgled in tolažbo.

Popolni odpustek morejo dobiti meseca malega travna:

1. vsi verni katoličani v frančiškanskih cerkvah 3., 6., 9., v kapucinskih tudi 24. in 28.;

2. tretjeredniki v kateri koli cerkvi razen ravno naštetih dni tudi 4., 6., 7., 16. (ponovljenje obljub), 23., 30.; vesoljna odveza se jim sme dati vse dni velikega tjedna in v veliko nedeljo.
